

V Bruseli 16. júla 2024
(OR. en)

12138/24

ECOFIN 852
UEM 243
SOC 571
EMPL 367

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	16. júla 2024
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	11927/24
Predmet:	Závery Rady o hĺbkových preskúmaniach v roku 2024 v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe – závery Rady (16. júla 2024)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o hĺbkových preskúmaniach v roku 2024 v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe, ktoré prijala Rada na svojom 4 042. zasadnutí 16. júla 2024.

ZÁVERY RADY O HLĚBKOVÝCH PRESKÚMANIACH V ROKU 2024 V RÁMCI
POSTUPU PRI MAKROEKONOMICKEJ NEROVNOVÁHE

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

1. KONŠTATUJE, že po spomalení v roku 2023 sa hospodársky rast EÚ má v členských štátoch postupne zvyšovať, aj keď nerovnomerným tempom. VYZDVIHUJE silnú mieru zamestnanosti a rast reálnych miezd v EÚ, keďže inflačné tlaky sa znížili v dôsledku poklesu cien energií. PRIPOMÍNA sprísnenie finančných podmienok za posledné dva roky a VŠÍMA SI postupné zlepšovanie úverových podmienok. ZDÔRAZŇUJE pretrvávajúcu vysokú mieru neistoty, pokiaľ ide o globálny výhľad v súvislosti s pokračujúcou útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine, dramatickou situáciou na Blízkom východe a rastúcim geopolitickým napätím, v dôsledku ktorého sú globálny obchod a trhy s energiou náchylné na otrasy, a to napriek pokroku pri dosahovaní energetickej bezpečnosti a odolnosti EÚ.
2. V tejto súvislosti PODČIARKUJE význam dôkladného monitorovania a príslušných politických opatrení na riešenie makroekonomickej zraniteľnosti. JE PRESVEDČENÁ, že hĺbkové preskúmania v roku 2024 predstavujú vysokokvalitnú a komplexnú analýzu situácie v každom členskom štáte, ktorý bol predmetom preskúmania. VÍTA skoré uverejnenie analýzy Komisie týkajúcej sa hĺbkových preskúmaní v roku 2024 v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe.
3. VYZDVIHUJE skutočnosť, že tlaky na nákladovú a cenovú konkurencieschopnosť sa zmierňujú, pričom dynamika sa v jednotlivých členských štátoch líši. BERIE NA VEDOMIE riziko dlhodobých silných tlakov na mzdy a zisk podnikov, ktoré nie sú založené na zvýšenej produktivite. VYZÝVA na urýchlené politické opatrenia vrátane zlepšenia fungovania trhov s cieľom zabrániť strate konkurencieschopnosti a podporiť rast produktivity.
4. VŠÍMA SI, že bežné účty sa posilnili nižšími cenami energie, ale stále pretrvávajú veľké deficity bežného účtu. KONŠTATUJE, že v niektorých členských štátoch pretrvávajú veľké prebytky bežného účtu, ktoré môžu mať cezhraničný význam.

5. UZNÁVA, že väčšina záporných čistých medzinárodných investičných pozícií sa v roku 2023 ďalej zlepšovala. UZNÁVA, že nižší rast nominálneho HDP a pretrvávajúce značnej potreby zahraničných pôžičiek môže v niektorých členských štátoch brániť ďalšiemu zlepšovaniu čistých medzinárodných investičných pozícií.
6. BERIE NA VEDOMIE, že ceny nehnuteľností na bývanie sa v niektorých členských štátoch ustálili alebo poklesli, čo viedlo k zníženiu nadhodnotenia trhov s bývaním. KONŠTATUJE, že zároveň ceny nehnuteľností na bývanie v niekoľkých ďalších členských štátoch naďalej výrazne rástli. UZNÁVA, že pretrvávajúce prísne podmienky financovania pravdepodobne znížia dopyt a ceny.
7. VŠÍMA SI, že dlhodobé nerovnováhy súvisiace s vysokými verejnými, súkromnými a zahraničnými dlhmi sa v niektorých členských štátoch zmiernili. KONŠTATUJE, že vysoké úrokové sadzby si vyžadujú riadne monitorovanie ich vplyvu na verejné financie tam, kde sú pomery verejného dlhu vysoké a ďalej sa zhoršujú spomalením potenciálneho rastu, starnutím obyvateľstva a celosvetovou neistotou, čo negatívne vplýva na hospodársky výhľad. SÚHLASÍ s tým, že posilnenie potenciálneho hospodárskeho rastu, a to aj účinným vykonávaním štrukturálnych reforiem aj v rámci plánov obnovy a odolnosti a tiež účinným uplatňovaním reformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí, by malo v strednodobom horizonte podporiť znižovanie zadlženosti.
8. PODČIARKUJE, že bankový sektor zostal odolný, a KONŠTATUJE, že zvýšená ziskovosť bánk pomohla ďalej posilniť ich podiel kapitálu. VYZDVIHUJE skutočnosť, že objem nesplácaných úverov naďalej klesal. KONŠTATUJE, že na zabezpečenie trvalej makrofinančnej stability je potrebná neustála ostražitosť.

9. ZDÔRAZŇUJE kľúčový význam postupu pri makroekonomickej nerovnováhe v rámci európskeho semestra. KONŠTATUJE, že nariadenie (EÚ) č. 1176/2011 zostáva nezmenené a zameriava sa na a) vnútorné nerovnováhy vrátane tých, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku verejného i súkromného zadlženia, vývoja na finančnom trhu a na trhu s aktívami vrátane bývania, vývoja úverových tokov v súkromnom sektore a vývoja nezamestnanosti; b) vonkajšie nerovnováhy vrátane tých, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku vývoja stavov bežného účtu a čistých investícií členských štátov, reálnych efektívnych výmenných kurzov, podielov na vývoznom trhu, zmien vo vývoji cien a nákladov a necenovej konkurencieschopnosti, s prihliadnutím na rôzne zložky produktivity. Celkovo KONŠTATUJE, že vzhľadom na špecifické výzvy jednotlivých ekonomík použila Komisia relevantné analytické nástroje, ktoré doplnila vecnou kvalitatívnou analýzou. VÍTA zvýšený význam analýzy zameranej na budúcnosť a posúdenie príslušných politík, pričom sa zohľadňuje aj závažnosť nerovnováh. VYZÝVA na ďalšie posilnenie rozmeru tohto postupu v EÚ i eurozóne. ZDÔRAZŇUJE, že posudzovanie účinkov presahovania medzi krajinami je naďalej veľmi dôležité.
10. VYZÝVA na pokračovanie vo vykonávaní postupu pri makroekonomickej nerovnováhe a na vykonanie komplexnej analýzy existujúcich a potenciálnych makroekonomických nerovnováh. BERIE NA VEDOMIE, že Komisia objasnila príslušné úlohy postupu pri makroekonomickej nerovnováhe a Paktu stability a rastu v tom zmysle, že ak sú riziká výlučne fiškálne, Pakt stability a rastu by sa mal považovať za vhodný nástroj dohľadu, ale ak okrem fiškálnych rizík existujú aj širšie makroekonomické riziká, vhodným nástrojom na doplnenie dohľadu v rámci Paktu stability a rastu zostáva postup pri makroekonomickej nerovnováhe. PODČIARKUJE potrebu zabezpečiť spoločné chápanie prístupu k posudzovaniu a klasifikácii nerovnováh a VYZDVIHUJE význam transparentnosti a dialógu pri tomto posudzovaní.

11. BERIE NA VEDOMIE, že vo Francúzsku, v Portugalsku a v Španielsku už neexistujú nerovnováhy v kontexte postupu pri makroekonomickej nerovnováhe. UZNÁVA, že vo Francúzsku politické opatrenia pomohli znížiť zraniteľnosť súvisiacu s konkurencieschopnosťou a nízkym rastom produktivity. UZNÁVA, že politické úsilie musí pokračovať, zatiaľ čo zraniteľnosti súvisiace s vysokým verejným dlhom pretrvávajú a budú sa naďalej monitorovať podľa revidovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ. UZNÁVA, že Portugalsko dosiahlo významný pokrok pri znižovaní zraniteľností súvisiacich s vysokým súkromným, verejným a zahraničným dlhom, ktorých pokles sa očakáva aj naďalej. PODČIARKUJE, že Španielsko dosiahlo významný pokrok pri znižovaní zraniteľností súvisiacich s vysokým súkromným a zahraničným dlhom a že došlo k zníženiu verejného dlhu.
12. BERIE NA VEDOMIE, že sa na Slovensku vyskytujú nerovnováhy. KONŠTATUJE, že na Slovensku napriek niektorým nedávnym zlepšeniam pretrvávajú zraniteľnosti súvisiace s nákladovou konkurencieschopnosťou, vonkajšou rovnováhou, trhom s bývaním a dlhom domácností, čo si vyžaduje ďalšie politické opatrenia.
13. BERIE NA VEDOMIE, že na Cypre, v Nemecku, Maďarsku, Holandsku a Švédsku sa naďalej vyskytujú nerovnováhy.
14. BERIE NA VEDOMIE, že Grécko a Taliansko po zistení nadmerných nerovnováh v roku 2023 čelia nerovnováham. UZNÁVA, že v Grécku zostávajú pri vysokej nezamestnanosti relevantné zraniteľnosti súvisiace s vysokým verejným dlhom a vysokými nesplácanými úvermi, ich rozsah však výrazne poklesol a očakáva sa, že bude ďalej klesať, zahraničná pozícia však zostáva slabá. UZNÁVA, že v Taliansku pretrvávajú zraniteľnosti súvisiace s vysokým verejným dlhom a slabým rastom produktivity v kontexte nestability trhu práce a niektorých zvyšných nedostatkov vo finančnom sektore, ktoré majú cezhraničný význam. UZNÁVA úlohu politík pri riešení zraniteľných miest vrátane opatrení v rámci plánov obnovy a odolnosti.

15. BERIE NA VEDOMIE, že zatiaľ čo v roku 2023 boli v Rumunsku zistené nerovnováhy, teraz dochádza k nadmerným nerovnováham. KONŠTATUJE, že v Rumunsku sa zraniteľnosti, ktoré sa týkajú zahraničných účtov a súvisia najmä s veľkými a rastúcimi deficitmi verejných financií, minulý rok znížili, ale stále pretrvávajú, pričom sa výrazne zvýšili tlaky na ceny a náklady a politické opatrenia boli nedostatočné.
16. VYZÝVA na úplné uplatňovanie postupu pri makroekonomickej nerovnováhe vrátane prípadnej aktivácie postupu pri nadmernej nerovnováhe. PODČIARKUJE význam rýchlych a pokračujúcich politických opatrení na riešenie makroekonomických nerovnováh, a to aj v kontexte vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a odporúčaní pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra. ZDÔRAZŇUJE význam silného a jasného prepojenia medzi zistenými makroekonomickými nerovnováhami a odporúčaniami pre jednotlivé krajiny.
-